

Finanční arbitr

Legerova 1581/69, 110 00 Praha 1 – Nové Město
tel. 257 042 094, ID datové schránky: qr9ab9x
e-mail: arbitr@finarbitr.cz
www.finarbitr.cz

Evidenční číslo: FA/32079/2017
Spisová značka (uvádějte vždy v korespondenci): FA/SU/99/2017

Nález

Finanční arbitr příslušný k rozhodování sporů podle § 1 odst. 1 zákona č. 229/2002 Sb., o finančním arbitrovi, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o finančním arbitrovi“), rozhodl v řízení zahájeném dne 27. 1. 2017 podle § 8 odst. 1 zákona o finančním arbitrovi na návrh ■ (dále jen „Navrhovatel 1“), a ■, zastoupené na základě plné moci ze dne 10. 3. 2017 Navrhovatelem 1 (dále jen „Navrhovatel 2“), oba trvale bytem ■ (dále společně jen „Navrhovatelé“), proti společnosti UniCredit Leasing CZ, a.s., IČO 15886492, se sídlem Želetavská 1525/1, 140 10 Praha 4, zapsané v obchodním rejstříku vedeném Městským soudem v Praze, spisová značka B 546, zastoupené na základě plné moci ze dne 4. 4. 2012 Mgr. Radkem Majerčíkem, advokátem, evid. č. ČAK 12596, se sídlem ■ (dále jen „Instituce“), vedeném podle tohoto zákona a zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“), o náhradu škody ve výši 33.395 Kč, takto:

Návrh se podle § 15 odst. 1 zákona o finančním arbitrovi zamítá.

O d ů v o d n ě n í :

1 Předmět řízení před finančním arbitrem a zkoumání podmínek řízení

Navrhovatelé se domáhají náhrady škody, kterou jim způsobila Instituce tím, že o Navrhovateli 2 a smlouvě o úvěru, kterou s ní Navrhovatelé uzavřeli, sdílela v nebankovním registru klientských informací nesprávné údaje o výši splátky úvěru.

Finanční arbitr zjistil, že Navrhovatel 2, jako dlužník, a Navrhovatel 1, jako přistupitel, uzavřeli s Institucí dne 10. 6. 2016 smlouvu o spotřebitelském úvěru č. ■, kterou se Instituce zavázala poskytnout Navrhovateli 2 vázaný spotřebitelský úvěr s maximální výší úvěru 350.362 Kč a Navrhovatel 2 se zavázal splácet tento úvěr 47 měsíčními splátkami ve výši 6.304 Kč, tj. 4.694 Kč jako splátku úvěru a 1.610 Kč za sjednané pojištění, a poslední v pořadí 48. splátkou ve výši 174.251 Kč, tj. 172.641 Kč jako splátku úvěru a 1.610 Kč za sjednané pojištění (dále jen „Smlouva o úvěru“).

Jelikož se Navrhovatel 1 zavázal plnit dluh ze Smlouvy o úvěru společně a nerozdílně spolu s Navrhovatelem 2, a současně souhlasil se zněním Smlouvy o úvěru a Obchodních podmínek, finanční arbitr považuje Navrhovatele 1 za spoludlužníka ze Smlouvy o úvěru.

Finanční arbitr považuje Navrhovatele za spotřebitele podle § 1 odst. 1 zákona o finančním arbitrovi, protože nezjistil, že by ve smluvním vztahu s Institucí nevystupovali jako fyzické

osoby, které nejednají v rámci své obchodní nebo jiné podnikatelské činnosti, jak definují spotřebitele hmotněprávní předpisy.

Z veřejného seznamu živnostenského rejstříku finanční arbitr zjistil, že Instituce je od 1. 1. 2011 na dobu neurčitou držitelem živnostenského oprávnění s předmětem podnikání „*Poskytování nebo zprostředkování spotřebitelského úvěru*“, na jehož základě byla při splnění dalších podmínek v souladu se zákonem č. 455/1991 Sb., o živnostenském podnikání, ve znění pozdějších předpisů, oprávněna v době uzavření Smlouvy o úvěru poskytovat a zprostředkovávat spotřebitelské úvěry. Instituce tedy je institucí ve smyslu § 3 odst. 1 zákona o finančním arbitrovi.

Smlouva o úvěru je smlouvou, ve které se sjednává vázaný spotřebitelský úvěr, a byla uzavřena za účinnosti zákona č. 145/2010 Sb., o spotřebitelském úvěru a o změně některých zákonů, ve znění zákona č. 43/2013 Sb. (dále jen „zákon o spotřebitelském úvěru“).

Nebankovní registr klientských informací je společná databáze údajů vytvořená na základě informací, které si vzájemně poskytují nebankovní poskytovatelé úvěrů o smluvních (úvěrových) vztazích mezi členy zájmového sdružení CNCB – Czech Non-Banking Credit Bureau, z.s.p.o., IČO 71236384, se sídlem Na Vítězné pláni 1719/4, 140 00 Praha 4 (dále jen „společnost CNCB“), a jejich klienty (dále jen „Nebankovní registr“).

Finanční arbitr nemůže v řízení vedeném podle zákona o finančním arbitrovi uložit instituci povinnost zajistit výmaz spotřebitele jako svého klienta z Nebankovního registru, je však příslušný v řízení vedeném na návrh spotřebitele proti instituci posoudit, zda byly splněny předpoklady pro zápis v Nebankovním registru tím, že posoudí, zda informace o bonitě a důvěryhodnosti spotřebitele v souvislosti s úvěrovým vztahem s institucí a sdílené institucí v Nebankovním registru odpovídají skutečnosti.

K rozhodování sporu mezi Navrhovatelem a Institucí je tedy finanční arbitr příslušný, neboť se jedná o spor mezi spotřebitelem a věřitelem při poskytování spotřebitelského úvěru v souladu s ustanovením § 1 odst. 1 písm. c) ve spojení s ustanovením § 3 odst. 1 písm. c) a odst. 2 zákona o finančním arbitrovi, když k rozhodování tohoto sporu je podle ustanovení § 7 zákona č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád, ve znění pozdějších předpisů, dána pravomoc českého soudu.

3 Tvrzení Navrhovatelů

Navrhovatelé potvrzují, že Navrhovatel 2 uzavřel s Institucí Smlouvu o úvěru a Navrhovatel 1 k dluhu z této smlouvy přistoupil.

Navrhovatelé tvrdí, že po uzavření Smlouvy o úvěru „*byla zapsána do registru CNCB jako celková měsíční splátka hodnota 9803kč. Dle přiložené smlouvy je zřejmé, že správná částka je 6304kč. Díky vyšší částce zapsané v registru jsme dostali horší podmínky pro refinancování hypotéky. Při žádosti o opravu komunikované s paní ■■■ správkyní zápisu u UniCredit Leasing CZ, a. s. nám nebylo opakovaně vyhověno. Bylo posláno pouze popis, jak spol. UniCredit leasing CZ, a. s. částku vyvodila.*“

Navrhovatel 1 k výši dluhu ze Smlouvy o úvěru argumentuje, že ve Smlouvě o úvěru ve znění Dodatku „*je jako plnění poslední splátky umožněno mimo jiné refinancování a nebo odevzdání auta! Auto je majetkem společnosti, ta má i technický průkaz, je přepojištěno, zůstatková hodnota bude v době poslední splátky cca 1,6 výše poslední splátky. U 2 ze 3 nabídek není potřeba mít tuto hotovost. Poslední splátku nedlužím, protože nic nemám, vlastníkem je společnost. Pokud auto budu chtít, budu ho muset zaplatit, ale smlouva jasně říká, že nemusím.*“

Navrhovatelé tvrdí, že jednáním Instituce jim vznikla škoda 33.395 Kč, kterou Navrhovatelé dokládají Tabulkou úroků.

5 Tvrzení Instituce

Instituce potvrzuje, že uzavřela s Navrhovatelem 2 jako dlužníkem Smlouvu o úvěru a souhlasila s tím, aby Navrhovatel 1 přistoupil k dluhu z této smlouvy.

Instituce odkazuje, že „*Navrhovatelé udělili souhlas se zpracováním osobních údajů, a to v části Smlouvy (rozuměj Smlouvy o úvěru) označené jako Všeobecné smluvní podmínky (dále jen ‚VOP‘) v čl. X., bodě 10.8, kdy souhlasili se zpracováním osobních údajů, přičemž výslovně souhlasili s , – poskytováním osobních údajů nebankovnímu registru klientských informací“.*

Instituce tvrdí, že „*je na základě smluvních ujednání mezi Institucí a provozovatelem Nebankovního registru klientských informací povinna informovat pravdivě o závazcích klientů Instituce – Navrhovatelů, a to mimo jiné informovat o jejich bonitě. Při zadávání údajů postupovala Instituce dle stanovené metodiky. Pokud se jedná o měsíční splátku klienta zadávanou do Registru, tato je tvořena splátkou úvěru a pojištění a rozpočítanou poslední splátkou ve výši 172.461,- Kč (Instituce měla zřejmě na mysli ve výši 172.641 Kč v souladu se Smlouvou o úvěru – pozn. finančního arbitra). Takto zadávaná částka jako výše měsíční splátky má vypovídat o bonitě klienta a tedy o jeho zatížení, přičemž výši měsíční splátky je dluh klienta rozpočítaný na sjednané období trvání smluvního vztahu.“*

Instituce odkazuje na metodiku Nebankovního registru, podle které platí pro zadávání informací o splátkách do tohoto registru pravidlo „*Měsíční splátka: Pokud jsou splátky i periodicita plateb konstantní, měsíční splátka = částka jedné splátky / počet měsíců v rámci jedné splátkové periody. Jsou-li splátky variabilní a/ nebo je variabilní perioda splátek, měsíční splátka = celková částka úvěru / celkový počet měsíců trvání úvěru.“*

Instituce namítá, že na žádost Navrhovatelů „*jsme vystavili potvrzení pro potřeby finanční instituce poskytující jim další finanční službu, ve kterém jsme toto rozložení zatížení klienty jasně popsali, jako splátky měsíční a splátku mimořádnou. Pokud se jedná o zobrazované údaje v Registru, upozorňujeme, že v Registru je zároveň pole stanovující výši nejbližší splátky, do kterého je reportována skutečná hodnota měsíční lineární splátky jako splátky nejbližší, a v tomto poli byla uvedena částka 6.304,- Kč jako platba nejbližší následující, odpovídající měsíční splátce určené ve splátkovém kalendáři.“*

Instituce k tomu dodává, že Potvrzení o bezdlužnosti vystavila Navrhovateli 2 „*přímo pro potřeby instituce poskytující Navrhovatelům hypotéku“.*

Instituce se proto důrazně ohrazuje „*proti tvrzení, že to byl právě náš postup, proč Navrhovatelé, byli nuceni uzavřít smlouvu, na jejíž nevýhodné podmínky se odvolávají. Uzavření hypoteční smlouvy a podmínky v hypoteční smlouvě jsou výsledkem smluvního jednání a projevu autonomie vůle smluvních stran. Není v naší moci ovlivnit rozhodování třetích subjektů či posuzovat výhodnost či nevýhodnost finančních podmínek při sjednávání produktů jiných institucí ani okolnosti jejich sjednání. Pokud se Navrhovatelé cítí poškozeni, rozhodně tvrzený následek nemohl být způsoben jednáním Instituce.“*

6 Pokus o smír

Finanční arbitr v souladu s ustanovením § 1 odst. 3 zákona o finančním arbitrovi vyzval účastníky řízení ke smírnému vyřešení sporu. Navrhovatelé ani Instituce se k možnosti smírného řešení sporu nevyjádřili.

7 Právní posouzení

Finanční arbitr podle ustanovení § 12 odst. 1 a 3 zákona o finančním arbitrovi rozhoduje podle svého nejlepšího vědomí a svědomí, nestranně, spravedlivě a bez průtahů a pouze na základě skutečností zjištěných v souladu se zákonem o finančním arbitrovi a zvláštními právními předpisy. Finanční arbitr při svém rozhodování vychází ze skutkového stavu věci a volně hodnotí shromážděné podklady.

Finanční arbitr při rozhodování aplikuje rozhodné psané právo, posuzuje všechny shromážděné podklady samostatně i ve vzájemné souvislosti s přihlédnutím k předmětu projednávaného sporu. Finanční arbitr se tam, kde je to možné, opírá a odvolává na relevantní ustálenou judikaturu obecných soudů, Ústavního soudu nebo Soudního dvora Evropské unie. Finanční arbitr tak činí proto, aby jeho rozhodnutí bylo věcně a právně správné a přesvědčivé pro obě strany sporu, a zároveň i pro soud, který bude případně na základě žaloby kterékoli strany sporu rozhodnutí finančního arbitra přezkoumávat, rozhodnutí finančního arbitra jako správné potvrdil a žalobu proti němu zamítl.

Předmětem sporu je nárok Navrhovatelů na náhradu škody ve výši 33.395 Kč, kterou jim Instituce způsobila sdílením nesprávného údaje o výši měsíční splátky dluhu ze Smlouvy o úvěru v Nebankovním registru, v důsledku čehož nemohli Navrhovatelé uzavřít smlouvu o úvěru se společností Česká spořitelna, a.s. s kratší dobou splácení.

7.1 *Rozhodná právní úprava*

Smlouva o úvěru je úvěrovou smlouvou podle ustanovení § 2395 občanského zákoníku, který stanoví, že *„[s]mlouvou o úvěru se úvěrující zavazuje, že úvěrovanému poskytne na jeho požádání a v jeho prospěch peněžní prostředky do určité částky, a úvěrovaný se zavazuje poskytnuté peněžní prostředky vrátit a zaplatit úroky.“*

Současně je tato smlouva spotřebitelskou smlouvou podle ustanovení § 1810 a násl. občanského zákoníku, když na jedné straně stojí Instituce jako podnikatel a na druhé straně Navrhovatelé jako spotřebitelé.

Smlouva o úvěru je zároveň smlouvou spotřebitelskou uzavřenou v režimu zvláštní úpravy zákona o spotřebitelském úvěru, neboť podle ustanovení § 9 odst. 2 věty první občanského zákoníku platí, že *„[s]oukromá práva a povinnosti osobní a majetkové povahy se řídí občanským zákoníkem v tom rozsahu, v jakém je neupravují jiné právní předpisy“*.

Od 1. 12. 2016 je platným a účinným předpisem, který upravuje smlouvu o spotřebitelském úvěru zákon č. 257/2016 Sb., o spotřebitelském úvěru (dále jen „nový zákon o spotřebitelském úvěru“). Podle ustanovení § 164 tohoto zákona však platí, že *„[n]ení-li dále stanoveno jinak řídí se práva a povinnosti ze smlouvy o spotřebitelském úvěru uzavřené přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona dosavadními právními předpisy.“*

Smlouvu o úvěru uzavřeli Navrhovatelé a Instituce před účinností nového zákona o spotřebitelském úvěru, proto se práva a povinnosti z ní vyplývající řídí výhradně zákonem o spotřebitelském úvěru, tím není dotčeno subsidiární použití občanského zákoníku v otázkách, které zákon o spotřebitelském úvěru neupravuje, protože platí, že zákon o spotřebitelském úvěru je vůči občanskému zákoníku ve vztahu speciality a použití právních norem v něm obsažených má přednost před použitím právních norem obsažených v občanském zákoníku.

V Nebankovním registru mohou jeho členové sdílet údaje o svých klientech podle § 20z zákona č. 634/1992 Sb., o ochraně spotřebitele, ve znění pozdějších předpisů, protože *„[z]a účelem ochrany práv a právem chráněných zájmů prodávajících a spotřebitelů, spočívající v posuzování*

schopnosti a ochoty spotřebitelů plnit své závazky, se prodávající, kterým vůči spotřebitelům vznikají pohledávky z úvěrů nebo jiné pohledávky na dlouhodobé nebo opětovné plnění, mohou prostřednictvím informačních databází (dále jen „registr“) vzájemně informovat o identifikačních údajích spotřebitelů a o záležitostech, které vypovídají o bonitě, platební morálce a důvěryhodnosti spotřebitelů, a to i v případě, kdy je jim podle jiného zákona uložena povinnost mlčenlivosti. Do činnosti registru musí být zapojeno alespoň 10 prodávajících, kteří jsou bankami podle jiného zákona upravujícího činnost bank, prodávajícími spotřebitelských úvěrů podle jiného zákona upravujícího poskytování spotřebitelských úvěrů, platebními institucemi podle jiného zákona upravujícího platební styk nebo poskytovateli platebních služeb malého rozsahu podle jiného zákona upravujícího platební styk. Registr může provozovat právnická osoba, která není prodávajícím a jejím hlavním účelem není podnikání (dále jen „provozovatel“), za podmínek stanovených tímto zákonem. Pro vzájemné informování a zpracování osobních údajů v registru není zapotřebí souhlasu spotřebitele.“

7.2 Rozhodná smluvní úprava

Navrhovatelé a Instituce si v článku IV. Smlouvy o úvěru sjednali jako parametry poskytnutého úvěru „Maximální výše úvěru: 350 362 Kč“; „Celková částka k uhrazení⁴⁾: 440 558 Kč“; „Pravidelná Splátka úvěru³⁾ (skupina č. 1): 47 splátek ve výši 1.3398% z maximální výše úvěru, tj. 4 694 Kč s 1-měsíční periodou splácení; Pravidelná splátka úvěru³⁾ (skupina č. 2): 1 splátka ve výši 49.2749% z maximální výše úvěru, tj. 172 641 Kč s 1-měsíční periodou splácení“, když dále podle vysvětlivky „³⁾ Splátka zahrnuje splátku jistiny a úhradu úroků. Jedná se o předběžnou výši, přesná výše splátek jistiny, výše úroku a event. i pojistného je stanovena ve Splátkovém plánu“.

Z tabulky umístěné na poslední straně Smlouvy o úvěru nazvané „ZÁKLADNÍ ÚDAJE O SPLÁCENÍ ÚVĚRU“ finanční arbitr zjistil, že výše 47 splátek „Splátková skupina 1.“ dluhu ze Smlouvy o úvěru činí částku 6.304 Kč, tj. „Splátka úvěru (z výše úvěru)“ ve výši 4.694 Kč, „Havarijní pojistné ke splátce 985 Kč“, „pojištění skel vozidla ke splátce 116,00 Kč“, „pojištění GAP ke splátce 509,00 Kč“, a že výše jedné splátky „Splátková skupina 2.“ činí částku 174.251 Kč, tj. „Splátka úvěru (z výše úvěru)“ ve výši 172.641 Kč, „Havarijní pojistné ke splátce 985 Kč“, „pojištění skel vozidla ke splátce 116,00 Kč“, „pojištění GAP ke splátce 509,00 Kč“.

Navrhovatel 2 uzavřel s Institucí dne 10. 6. 2016 Dodatek k Smlouvě o úvěru, ve kterém smluvní strany sjednaly, že se článek V. Smlouvy o úvěru se doplňuje o bod 5.3, který zní „5.3 Má-li Klient k datu splatnosti v pořadí předposlední splátky úvěru uhrazeny všechny své splatné závazky ze Smlouvy, mohou se Smluvní strany na úhradě v pořadí poslední splátky úvěru (dále jen Poslední splátka úvěru) vedle přímé úhrady dohodnout na úhradě i některým z níže uvedených způsobů: a) Klient může požádat Společnost o splacení Poslední splátky úvěru formou uzavření nové úvěrové smlouvy s dobou splácení nejdéle 48 měsíců, když celková doba splácení v součtu doby splácení obou úvěrových smluv nesmí přesáhnout 72 měsíců.; b) Klient může nabídnout Společnosti odkoupení Předmětu financování s tím, že Klient uhradí pojistné, splatné s Poslední splátkou úvěru a na úhradu poslední splátky úvěru bude započítána částka ve výši kupní ceny Předmětu financování. V případě, že kupní cena nedosáhne výše poslední splátky úvěru, je Klient povinen neuhrazenou část úvěru ve lhůtě splatnosti poslední splátky úvěru Společnosti uhradit.; c) Klient může nabídnout Předmět financování ke koupi třetí osobě (autorizovaný dealer HONDA) v termínu nejvýše 1 měsíc před splatností poslední splátky dle Splátkového plánu, přičemž závazek Klienta k úhradě poslední splátky úvěru bude splněn úhradou kupní ceny za Předmět financování (či její části) kupujícím (autorizovaný dealer HONDA) na účet Společnosti. Klient uhradí pojistné splatné s Poslední splátkou úvěru. Obvyklým předpokladem pro využití postupu dle čl. 5.3. písm. a), b), a c) je dodržení předpokladů maximálního ročního nájezdu max. 30.000 Km s tím, že případné překročení

předpokládaného nájezdu nemusí v případě dobrého stavu předmětu financování nutně znamenat nemožnost postupu dle čl. 5.3. písm. a), b), a c)“.

Finanční arbitr zjistil, že součástí Smlouvy o úvěru jsou podle článku V. této smlouvy Obchodní podmínky. Podle článku 10.8. Obchodních podmínek dal Navrhovatel 2 souhlas Instituci „*ke zpracování a uchování svých osobních údajů*“, především informací „*týkajících se bonity, důvěryhodnosti či platební morálky Klienta (rozuměj Navrhovatele 2)*“, a to pro účely „*poskytování osobních údajů nebankovnímu registru klientských informací (dále jen NRKI) a Bankovnímu registru klientských informací (dále jen BRKI) vždy jednou měsíčně v datu dle dohody mezi Společností (rozuměj Institucí) a NRKI a BRKI a to za účelem informování o platební morálce, bonitě a důvěryhodnosti Klienta za účelem ochrany práv společnosti nebo jejího právního nástupce.*“

7.3 Skutková zjištění

Finanční arbitr ze shromážděných podkladů zjistil, že

- a) Navrhovatel 2 jako dlužník a Navrhovatel 1 jako přístupitel uzavřeli s Institucí dne 10. 6. 2016 Smlouvu o úvěru;
- b) ve Výpisu z Nebankovního registru byl k 25. 11. 2016 evidován záznam označený jako „*Spotřební úvěr*“ s datem zahájení 10. 6. 2016, „*Kód operace* ■“; „*Finanční instituce: UNICREDIT LEASING, A.S.*“; „*Celková částka úvěru: 350 362; Počet splátek: 48; Periodicita: měsíční splátky; Výše následující splátky: 6 304; Datum následující splátky: 09.11.2016; Výše měsíční splátky: 9 803*“;
- c) Instituce v Potvrzení o bezdlužnosti ze dne 15. 11. 2016 uvedla, že Navrhovatel 2 uzavřel s Institucí Smlouvu o úvěru, a že „*[d]le splátkového kalendáře hradí klientka 47 splátek ve výši 6.304 Kč a poslední 48. splátku ve výši 174.251 Kč. Vzhledem k tomu, že do nebankovního registru klientských informací (NRKI) není možné reportovat nepravidelné splátky, dochází ke zprůměrování celkové částky. Z tohoto důvodu je v NRKI uvedena průměrná výše splátky 9.803 Kč. Zároveň je zde vyčíslena i výše následující měsíční splátky, která je ve správné výši 6.304 Kč*“;
- d) společnost Česká spořitelna, a.s. informovala Navrhovatele 1 v Potvrzení společnosti Česká spořitelna, a.s. ze dne 19. 5. 2017, že „*[v]zhledem ke splátce úvěru v jiné bance evidované v nebankovním registru klientských informací ve výši 9.803,- Kč jsme Vám na základě posouzení úvěruschopnosti nemohli poskytnout hypoteční úvěr za požadovaných podmínek se splatností 20 let. Pokud by činila výše splátky v úvěrovém registru 6.304,- Kč – což je výše splátky, kterou dle Vašich informací skutečně platíte – bylo by možno za stejných podmínek poskytnout hypoteční úvěr se splatností 20 let*“;
- e) Nabídka ČS obsahuje informaci, že „*veškeré údaje, informace a výpočty uvedené v této nabídce jsou pouze informativní charakteru a nepředstavují v žádném ohledu závazek České spořitelny, a.s. k poskytnutí hypotečního úvěru za podmínek uvedených v této nabídce ani jakýkoli jiný závazek.*“
- f) podpisem Žádosti o úvěru ČS Navrhovatelé potvrdili, že „*nespoléhám(e) na to, že se mnou (s námi) smlouvu o úvěru banka uzavře a že mi (nám) poskytne úvěr a další služby, dokud není smlouva o úvěru skutečně uzavřena*“.

7.4 Nebankovní registr

Z příručky EURISCZECH verze 1.17, 6/12/2016, vydané společností CRIF – Czech Credit Bureau, a.s., IČO 26212242, se sídlem Na Vítězné pláni 1719/4, 140 00 Praha 4, která provozuje Nebankovní registr pro společnost CNCB (dále jen „Příručka“), vyplývá, že

- a) členové Nebankovního registru se zavázali pravidelně zasílat informace do Nebankovního registru ohledně závazkových vztahů se svými klienty, a to za pomoci pravidelných dávek informací, pro které platí technická pravidla stanovená v Příručce;
- b) podle úvodního ustanovení Příručky tato „slouží jako příručka uživatelů systému EURISCZECH“, a jednotlivé dokumenty v ní obsažené „s označením např. ‚NRKI‘ či ‚BRKI‘ jsou specifické pro daný subjekt (‚NRKI‘ – nebankovní registr/ ‚BRKI‘ – bankovní registr). Dokumenty s názvem ‚EURISCZECH‘ jsou společné pro bankovní i nebankovní registr“;
- c) pro určení výše měsíční splátky z úvěrových vztahů platí podle části EURISCZECH – UŽIVATELSKÁ PŘÍRUČKA, článku 7.4.1 Příručky, že „Pokud jsou splátky i periodicitata plateb konstantní, měsíční splátka = částka jedné splátky / počet měsíců v rámci jedné splátkové periody. Jsou-li splátky variabilní a/nebo je variabilní perioda splátek, měsíční splátka = celková částka úvěru (včetně úroků) / celkový počet měsíců trvání úvěru“;
- d) podle téhož ustanovení Příručky pak pro výši následující splátky platí, že má být uvedena jako „Částka nejbližší předepsané splátky. Umožňuje určit výši aktuální dlužné splátky, pokud se jedná o nelineární nebo mimořádnou splátku“.

7.5 Zápis v Nebankovním registru Navrhovatele 2 a dluh ze Smlouvy o úvěru

Navrhovatelé, tj. Navrhovatel 2 jako dlužník a Navrhovatel 1 jako přístupitel k dluhu ze Smlouvy o úvěru, se výslovně zavázali uhradit dluh ze Smlouvy o úvěru v 48 splátkách, tj. v 47 splátkách ve výši 6.304 Kč měsíčně a 48. splátce ve výši 174.261 Kč, když výše těchto splátek vždy zahrnovala i poplatek za sjednané pojištění.

V Dodatku si smluvní strany Smlouvy o úvěru sjednaly, že se v budoucnu mohou kromě přímé platby v pořadí 48. splátky dluhu ze Smlouvy o úvěru dohodnout na možnosti jiné úhrady zbytkové kupní ceny předmětu financování ze Smlouvy o úvěru.

Z Dodatku tedy vyplývá, že Navrhovatelé mohou v pořadí 48. splátku dluhu ze Smlouvy o úvěru uhradit buď přímou platbou, nebo se s Institucí dohodnout na jiném způsobu úhrady této splátky, tj. uzavřením nové úvěrové smlouvy, odkupem předmětu financování ze Smlouvy o úvěru Institucí nebo třetí osobou.

Ze Smlouvy o úvěru a z Dodatku tak finanční arbitr zjistil, že Navrhovatelé měli povinnost uhradit Instituci v pořadí 48. splátku ze Smlouvy o úvěru v plné výši, tj. v částce 174.251 Kč, nebo případně na konci smluvního vztahu ze Smlouvy o úvěru sjednat jiný způsob úhrady této splátky. Jako jinou úhradu poslední splátky dluhu ze Smlouvy o úvěru mohli Navrhovatelé rovněž s Institucí sjednat odkup předmětu financování Institucí. Až do okamžiku úhrady všech 47 předchozích splátek však Navrhovatelé dlužili Instituci rovněž v pořadí 48. splátku, když o způsobu úhrady této splátky se mohou Navrhovatelé s Institucí dohodnout až na konci smluvního vztahu ze Smlouvy o úvěru.

Finanční arbitr tak zjistil, že Navrhovatelé ke dni uzavření Smlouvy o hypotečním úvěru a také k datu vystavení Výpisu z Nebankovního registru, dlužili Instituci částku zahrnující rovněž v pořadí 48. splátku dluhu ze Smlouvy o úvěru.

Tvrzení Navrhovatelů, že poslední splátku dluhu ze Smlouvy o úvěru Instituci nedlužili, tak neodpovídá skutkovým a právním zjištěním finančního arbitra.

Z Výpisu z Nebankovního registru finanční arbitr zjistil, že výše měsíčních splátek dluhu ze Smlouvy o úvěru činí částku 9.803 Kč, tj. celkovou výši dluhu z této smlouvy vydělenou počtem měsíců splácení. Z Výpisu z Nebankovního registru je současně zřejmé, že výše následující splátky splatné ke dni 9. 11. 2016 činí částku ve výši 6.304 Kč.

Instituce dne 15. 11. 2016 vystavila Navrhovatelům Potvrzení o bezdlužnosti, ve kterém pro účely posuzování úvěruschopnosti Navrhovatelů ze strany jejich budoucích věřitelů potvrdila, že skutečná výše 47 měsíčních splátek dluhu ze Smlouvy o úvěru činí 6.304 Kč, a poslední splátka tohoto dluhu činí 174.251 Kč.

Finanční arbitr nezjistil, že by Instituce ve vztahu k Navrhovatelům porušila zákonnou nebo smluvně převzatou povinnost, když do Nebankovního registru zaslala údaje o výši dluhu ze Smlouvy o úvěru tak, jak vyplývá z Výpisu z Nebankovního registru, protože nezjistil, že by tak učinila v rozporu s Příručkou.

7.6 Smlouva o hypotečním úvěru

Finanční arbitr zjistil, že Navrhovatelé uzavřeli Smlouvu o hypotečním úvěru dne 29. 11. 2016.

Ze shromážděných podkladů a z úřední činnosti je finančnímu arbitrovi známo, že společnost Česká spořitelna, a.s. sdílí údaje o svých klientech v bankovním registru klientských informací ve smyslu § 38a odst. 1 zákona č. 21/1992 Sb., o bankách, ve znění pozdějších předpisů, jehož správcem je společnost CBCB - Czech Banking Credit Bureau, a.s., IČO 26199696, se sídlem Na Vítězné pláni 1719/4, 140 00 Praha 4 (dále jen „Bankovní registr“).

Instrukce pro sídlení údajů o klientech mají pak členové Bankovního registru i Nebankovního registru stanovené v Příručce.

Příručka je tedy společným informačním dokumentem pro členy Bankovního registru i Nebankovního registru, a společnost Česká spořitelna, a.s. zná rovněž postupy pro zadávání dluhů z úvěrových smluv s nepravdělnou výškou splátek.

Společnost Česká spořitelna, a.s. uzavřela s Navrhovatelem Smlouvu o hypotečním úvěru, tj. smlouvu o úvěru se splatností na 29 let, když jí bylo známo, že Instituce Navrhovatelům za účelem objasnění skutečné výše splátek ze Smlouvy o úvěru vystavila Potvrzení o bezdlužnosti, ve kterém potvrdila výši 47 měsíčních splátek ve výši 6.304 Kč a výši 48. splátky ve výši 174.251 Kč, a současně společnost Česká spořitelna, a.s. znala pravidla stanovená Příručkou.

Finanční arbitr z předložených podkladů nezjistil, že by se společnost Česká spořitelna, a.s. v Nabídce ČS nebo v Žádosti o úvěr ČS zavázala poskytnout Navrhovatelům hypoteční úvěr se splatností 20 let, jak se Navrhovatelé mylně domnívají.

Naopak, z Nabídky ČS výslovně plyne, že obsahuje údaje informativního charakteru a nepředstavuje závazek společnosti Česká spořitelna, a.s. k poskytnutí hypotečního úvěru za podmínek v ní uvedených.

Finanční arbitr z Potvrzení společnosti Česká spořitelna, a.s. nemohl dovodit, že by poskytla Navrhovatelům hypoteční úvěr se splatností 20 let v případě, že by v Nebankovním registru byl ohledně dluhu ze Smlouvy o úvěru evidován záznam v podobě, že 47 splátek dluhu ze Smlouvy o úvěru je ve výši 6.304 Kč, a poslední 48. splátka tohoto dluhu je ve výši 174.251 Kč. Z Potvrzení společnosti Česká spořitelna, a.s. pouze vyplývá, že by tato společnost poskytla Navrhovatelům požadovaný úvěr v případě, že by splátky dluhu ze Smlouvy o úvěru byly ve výši 6.304 Kč, aniž by zohlednila poslední splátku ve výši 174.251 Kč, kterou mají Navrhovatelé rovněž povinnost uhradit Instituci na základě Smlouvy o úvěru.

Z předložených podkladů současně ani nevyplývá, že by Navrhovatele tížila zákonná povinnost nebo že by se smluvně zavázali uzavřít se společností Česká spořitelna, a.s. Smlouvu o hypotečním úvěru za podmínek v ní sjednaných. Finanční arbitr dovozuje, že Navrhovatelé uzavřeli Smlouvu o hypotečním úvěru se společností Česká spořitelna, a.s. ze své vlastní vůle, a proto pokud Navrhovatelé nesouhlasili s podmínkami této smlouvy, nebylo jejich povinností takovou smlouvu uzavřít.

7.7 Náhrada škody

Podle § 2910 věty první občanského zákoníku platí, že „[š]kůdce, který vlastním zaviněním poruší povinnost stanovenou zákonem a zasáhne tak do absolutního práva poškozeného, nahradí poškozenému, co tím způsobil.“

Škoda pak představuje jakoukoli ztrátu na majetku, tj. škodu skutečnou (výše, o kterou se hodnota majetku snížila) a ušlý zisk (výše, o kterou se hodnota majetku nezvýšila, ačkoli měla).

V případě odpovědnosti za škodu podle občanského zákoníku jsou jejími předpoklady porušení právní povinnosti, vznik škody a existence příčinné souvislosti mezi porušením právní povinnosti a vznikem škody, a dále zavinění. První tři předpoklady jsou objektivní povahy, čtvrtý povahy subjektivní. Pro dovození odpovědnosti za škodu musí být i v řízení před finančním arbitrem existence všech těchto předpokladů prokázána.

Navrhovatelé tak musí nejen prokázat vznik škody, ale zároveň musí prokázat, že ke vzniku této škody došlo porušením právní povinnosti Instituce. Mezi vznikem škody a jednáním Instituce musí rovněž existovat příčinná souvislost.

Finanční arbitr nezjistil, že by došlo k naplnění prvního předpokladu pro nárok Navrhovatelů na náhradu škody, protože nezjistil, že by Instituce svým jednáním v souvislosti se sdílením údajů o dluhu ze Smlouvy o úvěru v Nebankovním registru porušila zákonnou nebo smluvně převzatou povinnost.

8 K výroku nálezů

Finanční arbitr nezjistil, že by Instituce svým jednáním způsobila Navrhovatelům škodu, když nezjistil, že by Instituce porušila zákonnou nebo smluvně převzatou povinnost při sdílení údajů o Navrhovateli 2 a Smlouvě o úvěru v Nebankovním registru.

Pokud by finanční arbitr jako mimosoudní orgán řešení spotřebitelských sporů přiznal spotřebiteli, v tomto případě Navrhovatelům, nárok, který jim nesevďčí, vystavil by je soudnímu přezkumu rozhodnutí finančního arbitra, resp. projednání jejich sporu s Institucí soudem, když v soudním řízení vystupují jako strany pouze spotřebitel a finanční instituce, nikoli finanční arbitr. S tím pak samozřejmě souvisí i rozdělení nákladů na soudní řízení mezi strany sporu podle úspěchu ve věci.

Finanční arbitr proto rozhodl tak, jak je uvedeno ve výroku tohoto nálezů.

P o u ě n í :

Účastník řízení může proti tomuto nálezů podle § 16 odst. 1 zákona o finančním arbitrovi podat do 15 dnů od jeho doručení tomuto účastníkovi řízení písemně odůvodněné námitky k finančnímu arbitrovi, přičemž platí, že včas podané námitky mají odkladný účinek.

Podle § 17 odst. 1 zákona o finančním arbitrovi doručенý nález, který již nelze napadnout námitkami, je v právní moci.

V Praze dne 13. 11. 2017

otisk úředního razítka

Mgr. Monika Nedelková
finanční arbitr